

Дурманова Н. С., студентка 1 курсу,
факультету маркетингу, спеціальності Туризм,
ДВНЗ «Київський національний
університет імені Вадима Гетьмана»

ЛІЦЕНЗУВАННЯ ЯК ВАЖІЛЬ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ РОБОТИ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

З метою захисту прав і законних інтересів туристів, забезпечення безпеки їх життя і здоров'я, природної і культурної спадщини України здійснюється ліцензування туроператорської та турагентської діяльності. Ліцензування є однією з форм державного регулювання туризму, і передбачає видачу спеціального дозволу (ліцензії) на здійснення туристської діяльності.

Основні терміни, що використовуються при ліцензуванні діяльності туристських підприємств:

Ліцензування — проведення заходів, пов'язаних з наданням ліцензії, переоформленням документів, що підтверджують наявність ліцензії, призупиненням та поновленням дії ліцензії, анулюванням ліцензій.

Ліцензія — спеціальний дозвіл на виконання конкретного виду діяльності при обов'язковому дотриманні ліцензійних вимог та умов, що видані органом, який ліцензує, здобувачу ліцензії.

Здобувач ліцензії — юридична особа яка звернулась в орган, що ліцензує, із заявою про надання ліцензії на здійснення конкретного виду діяльності.

Ліцензіат — юридична особа що має ліцензію на проведення конкретного виду діяльності.

В Україні ліцензування туристської діяльності проводиться згідно із ст. 17 Закону України «Про туризм». Аналізуючи положення даної статті, можна зробити висновок, що ліцензування туристської діяльності виконується для досягнення наступних цілей:

- упорядкування туристської діяльності, яка проводиться суб'єктом го- сподарювання в Україні з організації іноземного, внутрішнього, закордонного туризму та екскурсійної діяльності;
- захист прав та інтересів держави в галузі туризму;
- захист прав та інтересів споживачів туристських послуг;
- захист прав та інтересів суб'єктів туристської діяльності;

© **Матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Туристичний бізнес: сучасні тренди та стратегії розвитку», КНЕУ, 16 березня 2018 р.**

- створення однакових можливостей суб'єктам туристської діяльності на ринку туристських послуг;
- захист навколишнього середовища;
- підвищення рівня туристського обслуговування, приведення його у відповідність міжнародним вимогам.

Відповідно до статей 8, 9 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» та постанови Кабінету Міністрів України від 14.11.2000 р. було затверджено ліцензійні умови провадження господарської діяльності з організації іноземного, внутрішнього, зарубіжного туризму, екскурсійної діяльності.

Ліцензування туроператорської і турагентської діяльності в Україні виконує Державна служба туризму та курортів. До її повноваження відносяться: надавати ліцензії; переоформлювати документи, що підтверджують наявність ліцензії; призупиняти, поновлювати, анулювати дію ліцензій; вести реєстр ліцензій; контролювати дотримання ліцензіатами відповідних вимог та умов при здійсненні видів діяльності, що ліцензуються.

Не може бути видана ліцензія на туроператорську чи турагентську діяльність суб'єкту підприємницької діяльності із назвою, тотожною назві іншого суб'єкта підприємницької діяльності, якому ліцензія видана раніше і інформація про нього внесена до відповідного реєстру. Суб'єкт господарювання не має права у своїй назві використовувати слова «туроператор» і «турагент» без отримання ним ліцензії на проведення відповідно туроператорської чи турагентської діяльності.

Ліцензуванню підлягають такі види туристичної діяльності:

- організація іноземного туризму;
- організація внутрішнього туризму;
- організація закордонного туризму;
- екскурсійна діяльність.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів від 11 листопада 2015 р. № 991 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності» існує ряд ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності:

1. Кадрові вимоги до провадження туроператорської діяльності:

- керівник туроператора, його філії, іншого відокремленого підрозділу повинен мати вищу фахову освіту, що підтверджуєть-

© **Матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Туристичний бізнес: сучасні тренди та стратегії розвитку», КНЕУ, 16 березня 2018 р.**

ся документом про освіту, та стаж роботи у сфері туризму не менше трьох років, що підтверджується записами у трудовій книжці, або освіту у сфері туризму за освітньо-кваліфікаційним рівнем підготовки молодший спеціаліст, бакалавр, магістр, що підтверджується документом про освіту.

- у штаті туроператора повинно налічуватися не менш як 30 відсотків працівників, які мають стаж роботи у сфері туризму не менше трьох років, що підтверджується записами в трудових книжках, або освіту у сфері туризму за освітньо-кваліфікаційним рівнем підготовки молодший спеціаліст, бакалавр, магістр, що підтверджується документом про освіту.

- туроператор повинен оформляти трудові договори з усіма найманими працівниками.

2. Організаційні вимоги до провадження туроператорської діяльності:

- ліцензіат зобов'язаний зберігати протягом дії ліцензії оригінали документів, копії яких подаються органу ліцензування відповідно до цих Ліцензійних умов, та документ, що підтверджує внесення плати за видачу ліцензії.

- ліцензіат зобов'язаний зберігати протягом дії ліцензії документи (копії), які підтверджують достовірність даних, що зазначалися здобувачем ліцензії.

- ліцензіат зобов'язаний зберігати договори на туристичне обслуговування з туристами.

- ліцензіат зобов'язаний мати власний веб-сайт.

- туроператор укладає з туристом договір на туристичне обслуговування в письмовій формі відповідно до вимог статті 20 Закону України «Про туризм», а у разі укладення його в електронній формі також відповідно до вимог статей 5 та 6 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг».

3. Технологічні вимоги:

- місце провадження туроператорської діяльності повинно відповідати таким вимогам: мати інформаційну вивіску або інформаційну табличку із зазначенням повного найменування ліцензіата; бути забезпеченим оргтехнікою та програмним забезпеченням, засобами телефонного зв'язку, доступом до Ін-

тернету; при вході до місця провадження туроператорської діяльності має бути розміщено інформацію про режим роботи ліцензіата.

- туроператор на видному та доступному для туриста місці в тій частині місця провадження туроператорської діяльності, де здійснюється укладання договорів на туристичне обслуговування, повинен розмістити таку інформацію та документи: копію документа, що підтверджує фінансове забезпечення цивільної відповідальності ліцензіата перед туристами; відомості про керівника, заступників керівника та головного бухгалтера ліцензіата та номери їх телефонів, адреси електронної пошти; книгу відгуків та пропозицій громадян (див. Закон України «Про туризм»; Закон України «Про захист прав споживачів»).

Щоб одержати ліцензію, у відповідні органи подають документи відповідно до Закону про ліцензування. Згідно зі статтею 10 Закону про ліцензування, суб'єкт господарювання, що має намір здійснювати визначений вид ліцензованої господарської діяльності, особисто або через уповноважений ним Орган чи особу звертається у відповідний орган ліцензування із заявою встановленого зразка про видачу ліцензії.

У заяві про видачу ліцензії повинні бути такі дані:

- 1) відомості про суб'єкта господарювання — заявника: найменування, місцезнаходження, банківські реквізити, ідентифікаційний код — для юридичної особи; прізвище, ім'я, по батькові, паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий, місце проживання), ідентифікаційний номер фізичної особи — платника податків та інших обов'язкових платежів — для фізичної особи;

- 2) вид господарської діяльності, зазначений відповідно до статті 9 дійсного Закону (цілком або частково), на здійснення якого заявник має намір одержати ліцензію.

Науковий керівник: Громоздова Л. В. к.е.н.,
доцент кафедри регіоналістики і туризму
ДВНЗ «Київський національний університет
імені Вадима Гетьмана»

© Матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Туристичний бізнес: сучасні тренди та стратегії розвитку», КНЕУ, 16 березня 2018 р.